

Tiedon laatukehikko -hankkeen TIHA TP3 Tilastokeskus- ohjausryhmän kokous 1/2021**Aika: Maanantai 25.1.2021 klo 10.-10.50****Paikka: Teams****Läsnä: Kirsti Pohjanpää (pj), Jussi Heino, Hannele Orjala, Outi Ahti-Miettinen, Essi Kaukonen (sihteeri)****Poissa:****1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen**

Edellisessä joulukuun ohjausryhmäkokouksessa päätettiin siirtää vuoden 2021 töiden käsittely tammikuun ohjausryhmäkokouksen asialistalle. Tarkoituksena oli keskustella tarkemmin tavoitteista tiedon laadun kuvauksen ja tiedon laadun parannuksen suhteen sekä Tiedon laatukehikon kokonaisuudesta. Siirretään tämä asia käsiteltäväksi seuraavaan kertaan ohjausryhmän puheenjohtajavaihdoksen ja laatukriteerien viimeistelyyn ja julkaisuun keskittymisen takia.

2. Ilmoitusasiat

Keskiviikkona 27.1.2021 on TiHA hankeryhmän kokous, jossa asialistalla Tiedon laatukehikon tilannekatsaus sekä lisäksi mm luonnos tiedon hyödyntämisen ja avaamisen strategisista linjauksista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edelliseen pöytäkirjaan ei ole tullut muutoksia.

Puheenjohtaja toivoi jatkokäytäntönä sitä, että Teams-työtilassa peukuttamalla kuitataan pöytäkirjan hyväksyminen.

4. Projektin tilannekatsaus**Meneillään olevan jakson tehtävät**

Vuoden vaihteen ympärillä on tehty tiiviisti töitä alustavien tietoaineiston laatukriteerien viimeistelyn eteen. Kommentteja on haettu Viima-työkalun kautta osallistuvilta organisaatioilta ja tässä yhteydessä on myös kannustettu uusien henkilöiden mukaan kutsumiseen. Tilastokeskuksesta Tommi Mäkivaara antoi kriteerien kuvauksiin arvokasta palautetta ja auttoi selkeyttämään kuvauksissa käytettyjä rakenteisen datan käsitteitä, joista ei ole olemassa kattavia kansallisia määrittelyjä / suosituksia. Myös Verolta Mikael af Gran osallistui terminologisella osaamisellaan kommentointiin. Laajan projektiryhmän 18.1.2021 aamukahvi infossa käsiteltiin viimeistelyssä olevia tietoaineistojen laatukriteerejä. Keskustelussa nousi esille erityisesti mittareiden kehittämisen tärkeys.

Alustavat tietoaineistojen laatukriteerit tullaan avaamaan kommenteille ja pilotointiin suunnitelmien mukaisesti tammikuun lopussa, tarkempi ajoitus 28.1.2021.

Alustavien tietoaineistojen laatukriteerien julkaisun ja kommentoinnin valmistelu, ml. viestinnän suunnittelu on teettänyt töitä kuluvalle jaksolla. Ks. kohta 5. *Tiedoksi ja kommenteille: Alustavien tietoaineistojen laatukriteerien julkaisu, viestintä ja kommentointi*

25.1.2021

Työn alla on ollut myös pilotoinnin ja mittareiden kehittämisen alustava suunnittelu. 20.1.2021 pidettiin pilotointia pohjustava tilaisuus laajan projektiryhmän kesken. Pilotointia käsitellään kohdassa *6 Evästyks: Pilotointiin kannustaminen.*

Resurssitilanne ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden tilanne ja erityistarpeet

Mervi Haakana on aloittanut ydinprojektiryhmässä pilottien koordinoijan roolissa. Lisäksi on sovittu erillinen mittareiden kehittämisen pääsuunnittelijan rooli Noora Sepälle. Nämä roolit tukevat pilotoinnin onnistumista ja laatukriteerien jatkokehitystä mittareineen.

Osallistuvien organisaatioiden mahdollisuus pilotoida nyt kevätkaudella on ensiarvoisen tärkeää mittareiden kehittämisen ja laatukriteerien koestamisen näkökulmasta. Riittävän laaja pilotointi tukee lisäksi aikanaan käyttöönottoa. Ks. kohta *6. Pilotointiin kannustaminen*

TiHA-hankkeen mahdolliset muutosehdotukset ja muut ehdotukset

TiHA-hankevetäjätapaamisissa (TK osallistujat Kaukonen ja Ukkonen sekä Ahti-Miettinen) on tammikuussa keskusteltu sekä viestinnästä että työpakettien välisistä yhteyksistä. 28.1 tilaisuuden ”Tiedosta tulevaisuuden kilpailutekijä” kutsu on lähtenyt myös TiHA ja Tiedon laatukehikko - osallistujille. Tiedon laatuun keskittyvä tietopolitiikan podcast on alustavasti suunniteltu tehtäväksi viikolla 7. Työpakettien välisien yhteyksien osalta on tarkasteltu erityisesti strategisten linjausten ja tiedon laadun yhteyksiä. On keskusteltu myös alustavista tietoaineistojen laatukriteereistä sekä niiden kommentoinnista. ISO taustaa ja kriteerien monipuolisuutta pidettiin hyvänä. Laatukriteerien Suositus-status edellyttää virallista lausuntokierrosta, tämän aika käännöksineen voisi olla syksyllä 2021. Keskusteluissa on myös todettu, että TiHA-näkökulmasta tietopalvelutason ja perustietovarantojen ekosysteemitason laatukriteerien edistämiseen ei ole tässä yhteydessä erityistä tarvetta.

Päätös: Laatukriteerien Suositus-status edellyttää virallista lausuntokierrosta. Tähdätään siihen, että lausuntokierros toteutetaan syksyllä 2021 tarvittavine käännöksineen. Selvitetään mahdollisuutta tehdä käännöstyö ulkoisena palveluna.

27.1. TiHA hankeryhmän kokouksessa esitellään alustavia tietoaineistojen laatukriteerejä (Essi Kaukonen ja Kirsti Pohjanpää osallistuvat). Aiheena kokouksessa myös strategiset linjaukset ja ns. high value data setit.

9.2.2021 on tulossa julkisen hallinnon API-linjaukset -tilaisuus (TiHA TP4)

TiHA verkkotilaisuuksista on tallenteet, joten jälkeenkäinkin näihin tilaisuuksiin voi palata. Tallenteet löytyvät [Hankkeen tilaisuudet ja ajankohtaiset kuulumiset -sivulta](#).

Tulevat tehtävät ja niihin liittyvät riskit

Alustavat tietoaineistojen laatukriteerit tullaan avaamaan kommenteille ja pilotointiin suunnitelmien mukaisesti tammikuun lopussa, tarkempi ajoitus 28.1.2021. Ei riskejä, mikäli tämä tehtävä priorisoitu vielä kuun loppuun.

Alustavien tietoaaineistojen laatukriteerien kommentoinnin seuraaminen ja hyödyntäminen: ei erityisiä riskejä.

Pilotoinnin alustava suunnittelu ja pilotointiin kutsuminen, kriittistä varmistaa osallistuminen pilotointiin: erityisenä riskinä seuraajan roolin valinta pilotoijan asemasta. Ks. kohta 6. *Pilotointiin kannustaminen*

Mittarikehityksen taustatietojen kerääminen (mm. käytetyt mittarit perustietovaranoissa ja kv kentällä, standardien esimerkit, tieteelliset artikkelit): syksyn selvitykset ovat jo varmistaneet tämän työn onnistumisen.

Erilaisia viestintätoimenpiteitä lähitulevaisuudessa, kuten blogit, podcast, pilotteja tukeva viestintä, laatukehikon esittely eri tilaisuuksissa, TK sisäinen viestintä: pienenä riskinä viestinnän laadun ja sitä kautta vaikuttavuuden kärsiminen, mikäli priorisointeja ei tarvittaessa tehdä.

5. Tiedoksi ja kommentoille: Alustavien tietoaaineistojen laatukriteerien julkaisu, viestintä ja kommentointi

Projektipäällikkö kertoi että, tietoaaineistojen laatukriteereille ollaan parhaillaan luomassa verkkosivua, jossa pääsee sekä tutustumaan alustaviin tietoaaineistojen laatukriteereihin että kommentoimaan niitä linkin kautta. Kaikille avoin kommentointi tapahtuu Google Docsissa TiHA TP1 mukaisesti ja on avoin helmikuun ajan. Projektiryhmä reagoi kommentoinnin aikana kommentteihin. Samaan aikaan kannustetaan osallistumaan pilotointiin myös projektin ulkopuolelta. Laatukriteerien julkaisu ajoittuu 28.1. tilaisuuden Tiedosta tulevaisuuden kilpailukyky - yhteyteen. 25.1.2021 ilmestyi myös Tiedon laadun arvioinnin merkitystä avaava blogi, kirjoittajat Ahti-Miettinen ja Kaukonen.

Tilastokeskuksen sisäinen kommentoinnin ja viestinnän järjestämistä on pohdittu projektiryhmässä, miten tämä olisi hyvä järjestää. Ohjausryhmä kannatti ajatusta siitä, että avataan alustavien laatukriteerien kommentointi Tilastokeskuksen sisällä Laatu työ Teamsiin. Tietoprosessin ohjausryhmä toivoo laatukehikkohankkeesta esityksen 17.2.2021 kokoukseen. Palvelualueinfoja on myös hyvä selvittää, Kekon palvelualueinfosta on jo alustavasti sovittu.

6. Evästys: Pilotointiin kannustaminen

Projektipäällikkö kertoi, että pilotointia pohjustava keskustelu pidettiin laajassa projektiryhmässä 20.1.2020. Tätä seuraa pilotointiin keskittyvä kysely. Teemapaja 16.2.2020 on varattu pilotoinnin suunnittelulle.

Projektipäällikkö kertoi, että osallistuvien organisaatioiden mahdollisuus pilotoida nyt kevätkaudella on ensiarvoisen tärkeää mittareiden kehittämisen ja laatukriteerien koestamisen näkökulmasta. Riittävän laaja pilotointi tukee lisäksi aikanaan käyttöönottoa. Myös muut kuin Tiedon laatukehikkohankkeen osallistujaorganisaatiot voivat lähteä mukaan pilotointiin.

Ohjausryhmä näki, että potentiaalisille pilotoijille on hyvä tuoda selkeästi esille pilotoinnin tavat ja käytännöt. Tammikuun johtajapaamiset auttoivat viestimään pilotoinnin mahdollisuudesta ja pilotoinnin

25.1.2021

merkityksestä. Johtajatapaamissa on keskusteltu pilotoinnista osallistujaorganisaatioiden lisäksi myös Luken kanssa. On hyvä selvittää VM ohjausryhmästä THL:n mahdollisuutta pilotointiin.

Projektipäällikkö kertoi Tilastokeskuksen pilottien osalta, että alustavasti piloteiksi on ajateltu yritystietojen osalta YTY tietovarantoa ja tietopalvelua sekä myös henkilötietoja jossain muodossa.

Kuntataloustilastot voisi mahdollisesti toimia pilottina oman avoimen datan näkökulmasta. Ohjausryhmä piti Tilastokeskuksen pilotteja tärkeinä, ne voisivat toimia esimerkkeinä ja suunnannäyttäjinä. Avoimen datan pilottien tulisi olla sellaisia, että samassa pilotissa voitaisiin tarpeen mukaan pilotoida myös TiHA TP4:ssä tehtäviä API linjauksia. Ohjausryhmä ehdotti Paavon postinumeroaluetietoja avoimen datan pilotiksi.

7. Viestinnän konsultointi

Projektipäällikkö kertoi ehdotuksesta hankkia viestinnän konsultointia Drumilta (Hansel-sopimus) viestintäsuunnitelman sparraamiseksi ja yhteiskunnallisen keskustelun aktivoimiseksi. Viestintäpäällikkö Mervi Ukkonen on selvittänyt asiaa. Projektipäällikkö kannattaa tätä hankintaa, joka aikanaan helpottaa myös Tiedon laatukehikon käyttöönottoa.

Päätös: Hankitaan ko viestintäkonsultaatio Tiedon laatukehikkoon.

8. Muut asiat

VM ohjausryhmä kokoontuu seuraavan kerran maaliskuun alussa. Aiheena alustavat tietoaineistojen laatuksiteerit. Ohjausryhmä kannatti ajatusta nostaa myös pilotointi asialistalle.

Tiedon laatukehikko oli esillä TK-LUKE ja TK-Tulli pääjohtajatapaamisissa viikolla 3, myös TK-OPH tapaamisessa asiasta kerrottiin.

9. Seuraava kokous

Perjantaina 19.2.2020 klo 10.-11.30.

Jakelu:

Tiedon laatukehikko TiHATP3 Teams-työtila sekä Tiedon laatukehikon verkkosivut